

Lad biogasanlæggene komme til biomassen

Biogasanlæggene skal være der, hvor biomassen er. Man skal ikke fragte biomasse rundt på vejene, men sende gassen hen til forbrugerne. Det er filosofien bag et vestjysk biogasprojekt, der langt om længe ser ud til at blive realiseret, men i en anden form end oprindeligt tænkt.

Af Torben Skøtt

Der er efterhånden ved at være fire år siden, EUDP bevilgede 10 millioner kroner til et biogasprojekt i Ringkøbing-Skjern Kommune, hvor man ville opføre 60-70 decentrale biogasanlæg og koble anlæggene sammen via et særskilt gasnet.

EUDP gav støtte til den første fase af projektet, hvor fem biogasanlæg skulle kobles på en 35 kilometer lang gasledning ind til et kraftvarmeværk i Skjern. Bevillingen blev givet til Bioenergi Vest – et selskab, hvor Ringkøbing-Skjern Kommune ejer 50 procent af aktiekapitalen, mens Vestjysk Landboforening og erhvervscentret hver tegner sig for 25 procent.

Af forskellige årsager er projektet aldrig blevet til noget, men nu har idemanden bag projektet, Kent Skaaning, tabt tålmodigheden og tænkt sig at realisere projektet uden nogen form for tilskud og offentlig indblanding.

– I den sydlige del af kommunen har vi to biogasanlæg og opfører yderligere to anlæg i det nye år. I stedet for at sende gassen ind til et kraftvarmeværk er vi gået i gang med at etablere et opgraderingsanlæg, som de fire anlæg skal være fælles om, fortæller Kent Skaaning og uddyber:

– Vi holder fast i den oprindelige tanke om, at biogasanlæggene skal være der, hvor biomassen er. Det er alt for dyrt at køre rundt med gylle,

der for 95 procents vedkommende består af vand, og det er skidt for miljøet. Med decentrale anlæg kan vi langt bedre udnytte landmændenes restprodukter. Alt for meget biomasse vil gå tabt, hvis det skal fragtes 20-30 kilometer hen til et stort fællesanlæg.

Tror mere på fællesanlæg

Hos Ringkøbing-Skjern Forsyning, der står bag Bioenergi Vest, forklarer direktør Finn Jessen, at det oprindelige projekt hænger i en tynd tråd, fordi man har svært ved at finde en aftager til biogassen.

– Der er planer om, at Arla skal levere betydelige mængder spildvarme til fjernvarmeforsyningen, og hvis det bliver realiseret, er der ikke

Til venstre: Demonstrationsanlæg hos Combigas, syd for Skjern, opført med støtte fra EUDP. Til højre biogasanlæg på gården Hegndal, der tidligere blev drevet af Kent Skaaning. Begge anlæg og to helt nye anlæg vil til næste år blive koblet sammen via et lokalt biogasnet. På anlægget hos Combigas bliver der etableret et opgraderingsanlæg, så gassen kan distribueres via naturgasnettet.

plads til ret meget biogas i varmforsyningen, forklarer Finn Jessen.

I stedet er kommunen gået i gang med at undersøge, om der kan etableres en biogasgasledning til Ringkøbing, der er næsten 100 procent afhængig af naturgas, men til forskel fra det oprindelige projekt, skal det baseres på et stort fællesanlæg.

– Ser vi på økonomien, er der en tendens til, at driftsresultatet bliver bedre, jo større anlæggene er, lyder det fra Finn Jessen.

Hvem skal eje anlæggene

Det synspunkt er Kent Skaaning bestemt ikke enig i:

– Vi har bevist, at vi kan få god økonomi i små anlæg, og det ser ud til, at landmændene er enige i det synspunkt. Nu starter vi med at koble fire anlæg på et fælles opgraderingsanlæg, men vi kigger på yderligere et par steder i kommunen, hvor vi kan bruge den samme model, siger Kent Skaaning og uddyber:

– Når man bygger mange anlæg efter en bestemt standard falder prisen, og det er billigere at flytte gas end gylle. Det er ikke raketvidenskab.

Han er meget optaget af, at det er landmændene, der skal eje og drive anlæggene. Det er dem, der har biomassen, og derfor er det kun rimeligt, at landmændene får mulighed for at tjene penge på at levere gas ind til byerne.

“Når man bygger mange anlæg efter en bestemt standard falder prisen, og det er billigere at flytte gas end gylle. Det er ikke raketvidenskab.”

Afgørelse omkring årsskiftet

Finn Jessen er indstillet på, at man godt kan koble mindre anlæg på en fælles gasledning til Ringkøbing, men udgangspunktet i det nye projekt vil være et stort anlæg.

Ringkøbing-Skjern Forsyning skal nu have undersøgt om landmændene vil være med i et fælles biogasprojekt, der skal levere gas til Ringkøbing, og man skal have undersøgt, om EUDP-tilskuddet på ti millioner kroner kan overføres til det nye projekt.

Fjernvarmeforsyningen i Ringkøbing er positiv indstillet over for projektet. Ved udgangen af 2018 bortfalder et tilskud til elproduktionen på det naturgasfyrede værk, og det betyder, at varmeprisen i gennemsnit stiger med 3-4.000 kroner. Det er man naturligvis ikke begejstret for, så varmforsyningen leder med lys og lygte efter et alternativ til naturgassen.

I følge Finn Jessen kan kommunen ikke være med i et projekt, hvor decentrale biogasanlæg leverer gas til et fælles opgraderingsanlæg. Kommunen må gerne beskæftige sig med forsyning af vand, varme, el med videre, men opgradering af biogas til naturgasnettet er ikke en kommunal opgave. ■

Kent Skaanning hædret for sin indsats for biogas

Den tidligere svineproducent, borgmester og formand for Danske Svineproducenter, Kent Skaanning, fik for nylig tildelt “European Solar Prize 2015” for sit engagement for grøn energi og biogas.

Prisen blev uddelt ved en ceremoni i Prag den 23. november. Komitéen bag prisen begrundede sit valg med, at Kent Skaanning gennem de seneste 20 år har gjort en ihærdig indsats for at fremme udbredelsen af decentrale biogasanlæg.

– Jeg har været optaget af at skabe en model, hvor landmændene ejer og driver biogasanlæggene. Biogasanlæg kan løse et affaldsproblem, reducere CO₂-udledningen og levere miljøvenlig gødning til landbruget. Det er en win-win-situation, og det skal landmændene drage nytte af. Der er ingen grund til at overlade det til energiselskaber og professionelle investorer, udtaler Kent Skaanning.

Foto: Torben Skøtt/BioPress

Kent Skaanning i september 2012 ved indvielsen af et demonstrationsanlæg i Hemmet, som blev opført med støtte fra EUDP.

Han har et alenlangt CV og er blandt andet kendt som en dygtig formand for Danske Svineprodu-

center, som borgmester i den nu hedengangne Egvad Kommune og som viceborgmester i Ringkøbing-Skjern Kommune.

I 2010 stiftede Kent Skaanning virksomheden ComBigaS, som han i dag er bestyrelsesformand for. Virksomheden er inde i en rivende udvikling og eksporterer biogasanlæg til en lang række europæiske lande, ligesom man for tiden bygger biogasanlæg i Sydafrika.

ComBigaS arbejder ud fra filosofien “keep it simple”. Man satser primært på modulopbyggede anlæg, der er indrettet, så de kræver minimal pasning og er designet til at kunne håndtere en lang række forskellige biomasser, herunder dybstrøelse.

ComBigaS ledes i dag af direktør Klaus Høgh og har 13 ansatte. Der søges i øjeblikket fem ekstra medarbejdere, så virksomheden kan følge med efterspørgsel.

Læs mere på www.combigas.dk.